

Uspávání broučků

31

CÍL:

- Poznávání života některých druhů hmyzu.
- Utváření ohleduplného vztahu k přírodě. Odstranění negativního vztahu dětí k některým druhům živočichů.
- Přirozené vyjadřování pozitivních citů k sobě i přírodě.
- Rozšiřování slovní zásoby, procvičování paměti – osvojení krátkých textů a říkanek, sledování a vyprávění příběhu.
- Rozvíjení představivosti a tvořivosti.

MOTIVACE:

*Sbohem léto, tak se měj, třeba se mým slzám směj,
ztratím v tobě kamaráda, kdo mi bude hrát teď záda?
Sbohem léto, tak se měj, jdu si mechem vystlat skrýš,
Tebe jsem měl nejraděj, proč jsem smutný, teď už víš.*

Balík, J.

Čtené ukázky z knihy J. Karafiáta „Broučci“, O. Sekora – Ferda mravenec, Brouk Pytlík. Poslech CD či sledování DVD.

Recitace básniček.

Motivační rozhovor:

- Které broučky znáte?
- Kde žijí a jak vypadají?
- Jaké je místo broučků v přírodě?
- Proč je musíme chránit?
- Jak jim můžeme pomáhat?
- Co dělají v zimním období?
- Kam se na zimu ukrývají?

CÍLOVÁ SKUPINA:

žáci MŠ, ZŠ, 1.–2. ročník

DOBA TRVÁNÍ:

1 hodina v pracovních, čas na vycházku

MÍSTO:

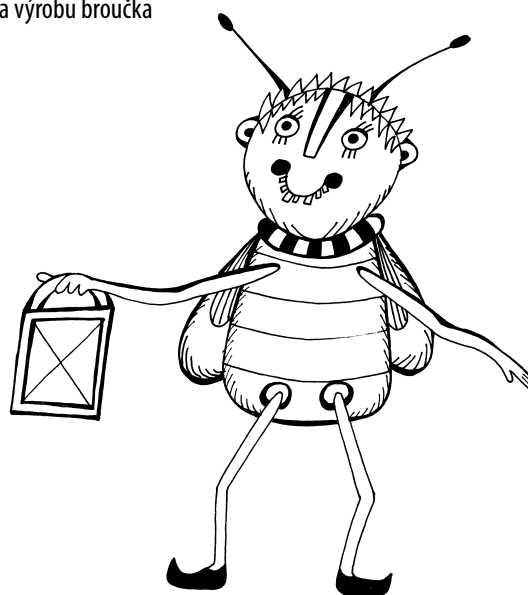
pracovna, okolí školy, park, les, vhodná veřejná prostranství

POMŮCKY:

zdřevnatělé šišky olše lepkavé, přírodní i výtvarný materiál na výrobu broučka, obrázky, knihy a encyklopedie o hmyzu, kniha J. Karafiáta „Broučci“, O. Sekora – Ferda mravenec, CD nebo DVD s vhodnou tematikou, výtvarné pomůcky na výrobu broučka

METODY A FORMY PRÁCE:

- motivační kruhový rozhovor
- poslech četby či CD
- sledování DVD
- recitace
- vycházka
- výtvarné činnosti
- dramatické ztvárnění
- pohybové aktivity
- prezentace výrobků
- reflexe

45
min

MŠ

I. st.
ZŠ

POSTUP:

- Před vycházkou se děti posadí do kruhu. Motivační rozhovor na téma „Broučci“, jaká je jejich sounáležitost s živou přírodou. Zaměříme se na názvy, velikost, tvar těla, barvy, kdy a kde je můžeme vidět. Zjistíme, které broučky děti znají, které umí pojmenovat, kde je viděli, co o nich ví, kdo zažil nějakou příhodu atd.
- Pedagog přečte ukázkou z vybrané knihy, nebo pustí krátkou ukázkou na CD, příp. pustí pohádku či film.
- Výroba broučka: děti z připraveného materiálu – dřevnaté šištičky olše, přírodní i výtvarný materiál – vyrobí broučka. Mohou mu dolepit křídélka, krovky, nebo nechat šištičku v jejím přírodním stavu a „pouze“ si broučka představovat.
- Svého broučka pojmenují a následně vezmou na místo, kde budou broučky uspávat. Přeprava vyrobených broučků, bude lepší v malých krabičkách.
- Vycházka – uspávání broučků: zvolíme vhodné místo, skupinky dětí vytvoří z listů, větviček, mechu a dalšího přírodního materiálu malé kupy, do kterých svého broučka dají spát, aby mu nebylo zima.
- V kruhu řeknou básničku či zaspívají ukolébavku.
- Po návratu do třídy reflexe.
- V dalším období se můžete na místo vracet a povídat si, co se jim si zdá, co je čeká až se na jaře vzbudí apod. Ve školce můžete přečíst úryvek z knihy Broučci, jak se brouček v zimě vzbudí, chce vidět snít a maminka mu vaří polévku.

Další aktivity:

- Děti si namalují svého broučka, nebo vybarví omalovánku (na trhu jich je velké množství, příp. je najdete na webových stránkách – viz didaktický text).
- Broučky můžete vytvářet i z jiných materiálů: fimo hmota, samotvrdnoucí hmota, plastelína, provázky apod.
- Dramatizace – celý příběh mohou děti zahrát – příprava na zimu, uspávání, probuzení uprostřed zimy, jarní probuzení apod.
- Jarní probuzení broučků – návštěva místa na jaře, zpěv jarní písničky, tiché pozorování místa, povídání o tom, co broučky na jaře čeká atd.
- Pozorování broučků a hmyzu v jarních a letních měsících, využití lupy. Kreslení hmyzu při pozorování apod.
- Můžete vytvořit kartičky či pracovní list – přiřazování druhů hmyzu k jeho obydlí (pavouk – pavučina, včela – úl, beruška – list stromu, vosy – hnízdo, brouček – dutina stromu).
- Pokuste se získat na svou zahradu hmyzí domeček, ty nejjednodušší se dají vyrobit (viz didaktický text).

REFLEXE:

- Co se vám líbilo?
- Jakého broučka jste vyrobili? Jaké měl jméno?
- Co nového jste viděli?
- Které broučky dovedete vyjmenovat? Jakou mají barvu?
- Která další zvířátka v zimě spí?
- Co se stane, když brouček nenajde na zimu úkryt?
- Jaké úkryty vlastně broučci v přírodě mají?
- Jak můžeme broučkům a dalším druhům hmyzu pomáhat (a to nejen při přípravě vhodných úkrytů na zimu)?

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:**ŽÁK**

- získává nové vědomosti o životě hmyzu
- chápe základní souvislosti, přistupuje k živým organismům s aktivním soucitem
- používá bezpečně přírodní materiály pro výtvarnou činnost
- přispívá k debatě ve skupině
- rozumí textům a záznamům, vhodně na ně reaguje a tvořivě s nimi pracuje,
- samostatně pozoruje,
- přemýšlí nad problémem.

MŠ

I. st.
ZŠ

DIDAKTICKÝ TEXT:**Vhodné odkazy:**

Omalovánky: <http://www.i-creative.cz/?s=hmyz>
 Náměty: <http://www.predskolaci.cz>
 Hmyzí domečky: <http://pomahamprirode.cz/49-hmyz>
<http://harmonicka-zahrada.cz/Tipy-triky-rady/Domecky-pro-hmyz>

Beruška

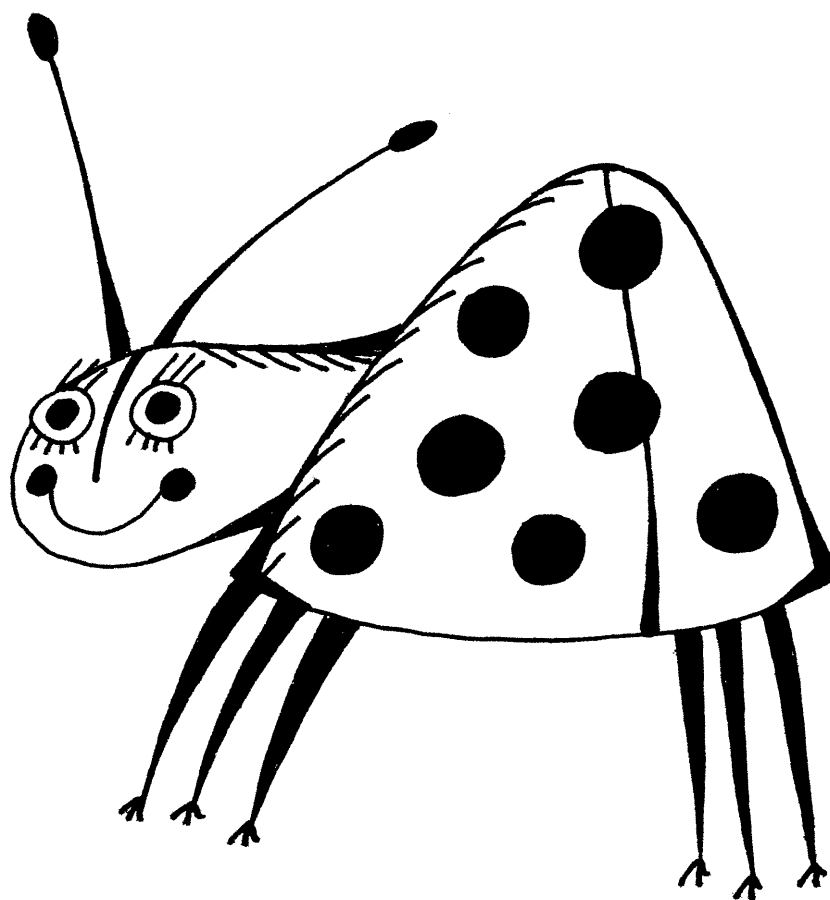
*Sedm teček na kabátku,
každá černá jako noc.
Beruška je na oplátku
nosí ráda - a to moc!*

(Kopecká, Z.: *Básničky od srdíčka*. Brno: CENTA, 2003, ISBN 80-903327-4-9.)

Beruška čeká

*Na placatém kamínku, čeká na svou maminku.
Jak ji pozná? Ptá se křeček.
Přece podle sedmi teček.
Po mateřském znamínku.*

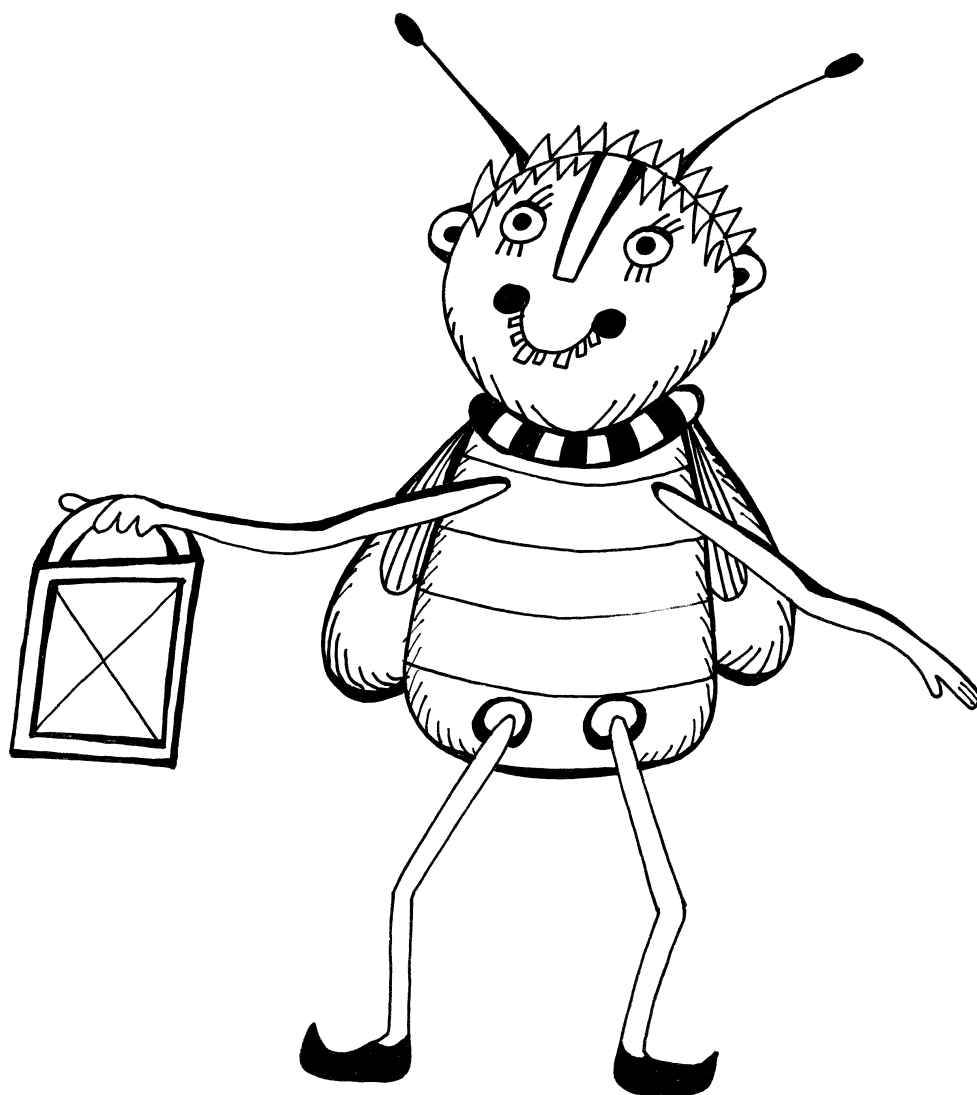
(Balík, J.: *Kolik váží motýl*. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1989, s. 76, ISBN 80-7057-012-1.)

MŠ

I. st.
ZŠ

Omalovánka

MŠ

I. st.
ZŠ